

gemeente Bronckhorst

Raadsvoorstel

Datum	: 1 juli 2021
Kenmerk	: Z121758/Raad-00645
Portefeuillehouder	: P.L.P.S. Hofman
Onderwerp	: Bodemkwaliteitskaart en Nota bodembeheer

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voorstel

1. De regionale bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer vast te stellen

Inleiding

Bij het tijdelijk opslaan en toepassen van grond wordt gebruik gemaakt van de bodemkwaliteitskaarten en nota bodembeheer die in 2012 is opgesteld.

Hergebruik van grond en baggerspecie is sinds 1 juli 2008 geregeld in het Besluit bodemkwaliteit en in de Regeling bodemkwaliteit. Het Besluit kent een landelijk beleidskader (= generiek) en geeft tevens de mogelijkheid aan gemeenten om lokaal gebiedsgericht beleid voor grondverzet vast te stellen (= gebied specifiek). Het gebied specifieke beleid wordt vastgesteld in de nota bodembeheer. In artikel 4.3.5, lid 2 van de Regeling bodemkwaliteit is aangegeven dat een bodemkwaliteitskaart een geldigheidsduur heeft van maximaal 5 jaar. Artikel 53 Besluit bodemkwaliteit geeft aan dat gebied specifieke bodembeleid eens in de 10 jaar moet worden beoordeeld of deze moet worden herzien.

Met het actualiseren van de regionale bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer wordt aan deze voorwaarde voldaan.

In de geactualiseerde bodemkwaliteitskaart is voor de hele regio Achterhoek aan de hand van beschikbare bodemonderzoeken opnieuw de (chemische) bodemkwaliteit doorgerekend. Hierbij is gebruik gemaakt van in de afgelopen jaren verzamelde gegevens over de bodemkwaliteit. Doordat er meer data beschikbaar en gebruikt is, is de betrouwbaarheid van de informatie op de kaarten verbeterd.

De grootste wijzigingen ten opzichte van de voorgaande bodemkwaliteitskaarten zijn:

- Het uitbreiden van de regio Achterhoek met de gemeenten Lochem en Zutphen;
- Een eenduidiger beleid voor grondverzet binnen de regio Achterhoek, door het hebben van één bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer voor de regio;
- Toevoegen van PFAS aan het stoffenpakket.

Op 8 juli 2019 is een tijdelijk handelingskader in werking getreden voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie. Op 29 november 2019 zijn de voorlopige landelijke achtergrondwaarden vastgesteld. Deze zijn op 2 juli 2020 aangepast. De initiatiefnemers van grondverzet moeten de kwaliteit voor wat betreft PFAS-verbindingen inzichtelijk maken voor grond en baggerspecie, die op of in de landbodem of in het oppervlaktewater wordt toegepast. Het vaststellen van de kwaliteit voor PFAS gaat meestal met een partijkeuring en kan in sommige gevallen door middel van een verkennend onderzoek. Door de

bodemkwaliteitskaart uit te breiden met PFAS, kan meer grondverzet plaatsvinden op basis van de bodemkwaliteitskaart en is een partijkeuring niet altijd meer nodig. Dit bespaart geld en tijd.

De bodemkwaliteitskaart wordt met name ingezet voor het toepassen van grond. De regels voor het toepassen van grond zijn uitgewerkt in de bijbehorende nota bodembeheer. Het doel van de Nota bodembeheer is:

- Het stellen van regels voor duurzaam en efficiënt hergebruik van vrijkomende grond in de regio;
- Het verankeren van afspraken over grondverzet en hergebruik van grond. Dus de toepassing in de nota Bodembeheer.

Wanneer aan de regels van de beleidsnota wordt voldaan, mag grond zonder partijkeuring worden toegepast. Met de inzet van de kaart wordt hergebruik van kostbare grond gestimuleerd en wordt regionaal invulling gegeven aan verantwoord en duurzaam bodembeheer.

De bodemkwaliteitskaart en de nota bodembeheer maken deel uit van een groter geheel van vraagstukken aangaande de bodem. In het collegeprogramma is een van de speerpunten gericht op de bodem. Denk hierbij aan circulaire economie, biodiversiteit, klimaatadaptatie, energietransitie. Al deze vraagstukken krijgen een plek bij de uitwerking van de Omgevingsvisie, het omgevingsplan en de programma's. Ook de kaart en nota in dit voorstel worden meegenomen.

Afstemming

Het gezamenlijk opstellen van de bodemkwaliteitskaart met nota bodembeheer staat borg voor een uniform en transparant beleid binnen de regio Achterhoek. Niet alleen de gemeenten zelf hebben baat bij een bodemkwaliteitskaart. Ook andere partijen zoals projectontwikkelaars, aannemers en loonwerkers kunnen hiervan profiteren.

De regionale bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer zijn door de tien regiogemeenten samen opgesteld. De conceptversies zijn voorgelegd aan Waterschap Rijn en IJssel en Waterschap Vallei en Veluwe.

Op 7 januari 2021 is de regionale bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer gepresenteerd aan medewerkers van diverse gemeenten, adviesbureaus, hoveniers, loonbedrijven, andere grondverzetbedrijven, aannemers etc. Deze online bijeenkomst is door 105 mensen gevolgd.

Van 23 februari tot en met 6 april heeft de kaart en de nota ter inzage gelegen. Er zijn geen reacties ontvangen.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de nota Bodembeheer wordt het volgende mogelijk gemaakt:

- De gemeenten heeft de mogelijkheden om milieuvriendelijk beheer van de grondstromen, dat praktisch uitvoerbaar, milieu hygiënisch verantwoord en transparant is, te optimaliseren;
- Meer grondstromen kunnen plaatsvinden zonder dat voorafgaand de kwaliteit van de grond moet worden onderzocht. Voor de gemeenten en derden kunnen besparingen worden gerealiseerd in uitvoeringstijd en -kosten;
- Meer toepassingslocaties beschikbaar komen om vrijkomende grond milieuvriendelijk te hergebruiken;
- Het gebruik en de aankoop van primaire én secundaire bouwstoffen (bijvoorbeeld zand uit zandwinputten of grond van een grondbank) wordt verminderd;
- De druk op het wegennet, de uitstoot van uitlaatgassen en fijnstof en het gebruik van energie wordt verminderd (grond hoeft minder ver te worden getransporteerd, geen extra productie door grondverwerker).

Argumenten

- 1.1 *Door in te stemmen met de Nota Bodembeheer en Bodemkwaliteitskaart voor de Regio Achterhoek 2012 wordt voldaan aan artikel 53 van het Besluit bodemkwaliteit en artikel 4.3.5, lid 2 van de Regeling bodemkwaliteit.*

In de inleiding is aangegeven dat de bestaande bodemkwaliteitskaart verlopen is. Met het actualiseren van de regionale bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer wordt aan de voorwaarden uit Artikel 53 van het Besluit bodemkwaliteit en artikel 4.3.5 lid 2 van de regeling bodemkwaliteit voldaan.

- 1.2 *Wordt de basis gelegd voor duurzaam bodembeheer en het kostenefficiënt toepassen van grond*

De Omgevingswet die naar verwachting in 2022 inwerking treedt, richt zich op het duurzaam en efficiënt beheren en gebruiken van de bodem en de ondergrond. Met deze nota bodembeheer wordt hierop ingespeeld. Door niet meer per gemeente naar de bodem te kijken, maar in de grotere regio, vinden grondstromen soepeler en dus efficiënter hun weg. Dit levert bijkomstige voordelen op: minder transport (winst voor milieu), bijdragen aan de circulaire economie en verbeteren van de omgevingskwaliteit. Verder zullen de administratieve en de financiële lasten voor burgers, bedrijfsleven en overheid verminderen.

- 1.3 *Is er binnen de regio Achterhoek een uniform en transparant beleid ten aanzien van grondtoepassingen.*

Het beleidsmatig verankeren van het bodembeleid komt erop neer dat voor de activiteiten grondverzet en bodemsanering zo eenduidig mogelijk wordt beoordeeld. Dit maakt het beleid helder voor burgers en bedrijven in de regio en voor bedrijven die binnen de regio werkzaamheden in de bodem uitvoeren. Voordat werkzaamheden of maatregelen op of aan de bodem worden uitgevoerd, is een milieu hygiënische verklaring nodig. Een milieu hygiënische verklaring is een bewijsmiddel dat de kwaliteit van de grond aantoonst.

Kanttekeningen

- 1.1 *De kaart is redelijk grofmazig en gaat uit van grote vlakken. Dit betekent dat er in grensgebieden(bijvoorbeeld tussen wonen en natuur) kleine afwijkingen kunnen voorkomen.*

Dit levert echter geen problemen op aangezien er bij twijfel altijd op basis van de toets historische bodeminformatie een partijkeuring kan worden geëist.

- 1.2 *Met de invoering van de bodemkwaliteitskaart realiseer je een versoepeling van de onderzoeksinspanning naar de bodemkwaliteit.*

De vraag is echter of deze versoepeling van de onderzoeksinspanning nadelig uit gaat pakken voor de bodemkwaliteit zelf. Zeker omdat je hierdoor partijen die te maken hebben met grondverzet, stimuleert om volgens de regels te werken waardoor de kans op illegaal grondverzet vermindert.

De versoepeling wordt bovendien mogelijk gemaakt door landelijke wetgeving (besluit bodemkwaliteit.)

Kosten, baten en dekking

Provincie Gelderland heeft voor het opstellen van de bodemkwaliteitskaart en nota bodembeheer inclusief PFAS verbindingen een subsidie gegeven van € 10.000,-. De resterende kosten (ca. € 30.000,-) zijn gedragen door de tien regiogemeenten. De bijdrage voor Bronckhorst is opgenomen in de gemeentelijke begroting.

Het grondstromenbeleid heeft voor de gemeenten geen nadelige financiële gevolgen. Met het beleid kunnen voor de gemeenten en derden besparingen worden gerealiseerd bij:

- Onderzoekskosten voor de toe te passen grond en de ontvangende bodem en bij het

- toepassen van grond en baggerspecie;
- Transport-, reinigings- en/of stortkosten van vrijkomende grond;
- Aanschafkosten voor de toe te passen primaire grondstoffen (zand uit zandwinputten) en secundaire grondstoffen (bijvoorbeeld grond van een grondbank).

Uitvoering

Na vaststelling van de bodemkwaliteitskaart en de nota bodembeheer door de raad zal het raadsbesluit worden gepubliceerd en ter inzage worden gelegd (6 weken).

Evaluatie

Een bodemkwaliteitskaart moet elke 5 jaar opnieuw worden vastgesteld, ongeacht of er aanpassingen zijn. Met de bodemkwaliteitskaart wordt ook de bodemfunctieklassenkaart geëvalueerd. Als de bodemfunctieklassenkaart moet worden aangepast, moet deze ook weer opnieuw bestuurlijk worden vastgesteld.

Hengelo (Gld), 18 mei 2021

Burgemeester en wethouders van Bronckhorst,	
de secretaris,	de burgemeester,
B.J. Drewes	M. Besselink

Bijlagen

- Bodemkwaliteitskaart
- Nota bodembeheer